

خبر

توافق دفاعی عربستان و پاکستان؛ اولین گام تشکیل ناتو اسلامی؟

تحلیلگر جهان عرب در یادداشتی نوشت که توافق دفاعی میان عربستان سعودی و پاکستان که یک چتر بازدارندگی هسته‌ای را برای ریاض تضمین می‌کند، نه‌تنها پیام روشنی به اسرائیل و آمریکا دارد، بلکه معادلات قدرت در جهان عرب و منطقه را وارد مرحله‌ای تازه کرده‌است؛ توافقی که برخی آن را نطفه یک «ناتوی اسلامی» می‌دانند.

به گزارش ایسنا، «عبدالباری عطوان» تحلیلگر سرشناس جهان عرب در یادداشتی تحلیلی به واکاوی توافق اخیر میان ریاض و اسلام‌آباد پرداخت و نوشت: توافقنامه دفاع راهبردی مشترک میان عربستان سعودی و پاکستان شامگاه چهارشنبه در ریاض توسط «محمد بن سلمان» ولیعهد عربستان و «محمد شهباز شریف» نخست‌وزیر پاکستان امضا شد.

سریدبر روزنامه «رائی الیوم» نوشته این توافق که یک «چتر بازدارندگی هسته‌ای» ویژه برای عربستان فراهم می‌کند، در بندهای اصلی خود تأکید دارد که «هرگونه حمله به یکی از دو کشور به منزله حمله به هر دو کشور است.» این رویداد یک تحول بی‌سابقه سیاسی ـ نظامی

به شمار می‌آید و پیامی بسیار روشن برای رژیم صهیونیستی در بر دارد مبنی بر اینکه جهان اسلام دیگر بی‌دفاع و خالی از بازدارندگی هسته‌ای نیست.

او گفته این توافق غیرمنتظره می‌تواند هسته یک پیمان اسلامی مشابه «ناتو» باشد، به‌ویژه در سایه افزایش تهدید رژیم صهیونیستی و هم‌زمان با تغییرات بزرگ در سطح رهبری جهانی، جایی که چین در حال نزدیک شدن به جایگاه قدرت اول به‌جای آمریکای رو به افول است.

طبق این یادداشت، شتاب در امضای توافق به‌طور خلاصه به چهار دلیل صورت گرفت؛ دلیل نخست حمله رژیم صهیونیستی به پایتخت قطر با چراغ سبز «دوئالد ترامپ» بود؛ چراکه قطر میزبان بزرگ‌ترین پایگاه نظامی آمریکا در غرب آسیا است. دلیل دوم اعتراف علنی «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به باور توراتی و تاریخی خود بر لزوم تشکیل «اسرائیل بزرگ» شامل اراضی سوریه، لبنان، فلسطین، عراق، مصر و عربستان، حتی مکه و مدینه است. دلیل دیگر آشکار شدن سلطه کامل رژیم صهیونیستی بر سیاست آمریکا و رؤسای جمهور آن طی دو سال اخیر، همراه با حمایت بی‌وقفه واشنگتن از جنگ نسل‌کشی در غزه بوده است. اما دلیل چهارم شکل‌گیری ائتلاف جدید هند - چین است که جایگزین اتحاد قدیمی چین و پاکستان شده و اسلام‌آباد را به‌سوی تقویت پیوندهای اسلامی سوق داده است.

عطوان نوشته این بازدارندگی سعودی - پاکستانی ترکیبی است از توان هسته‌ای پیشرفته پاکستان و ظرفیت‌های نظامی ستنی و قدرت اقتصادی - مالی عربستان. رژیم صهیونیستی از این توافق شوکه شده است؛ چراکه ممکن است به پایان انحصار هسته‌ای آن در منطقه غرب آسیا بینجامد. یادآوری می‌شود که عربستان از ابتدا حامی و تأمین‌کننده مالی برنامه هسته‌ای پاکستان بوده است؛ برنامه‌ای که «ذوالفقار علی بوٹو» آن را آغاز کرد و «ضیاءالحق» توسعه داد، و گفته می‌شود رژیم صهیونیستی از ثرور وی از طریق انفجار هواپیمایش دست داشته است. سریدبر رأی الیوم تصریح کرده است: در این چارچوب نباید پیروزی اخیر پاکستان در مهار حمله هند در ماه مه گذشته و نقش آن در حمایت از مقاومت افغانستان و نیز تلاش‌های دانشمند هسته‌ای فقید «عبد القدیر خان» در توسعه برنامه‌های هسته‌ای کره شمالی و ایران و فناوری موشکی آنها را نادیده گرفت.

عطوان در پایان نوشته است: امید می‌رود این توافق سعودی - پاکستانی و چتر هسته‌ای آن در خدمت امت اسلامی باشد و از گرایش‌های فرقه‌ای به دور بماند و به هسته یک ائتلاف اسلامی گسترده بدل شود که همه کشورهای اسلامی، به‌ویژه ایران، را دربر بگیرد. می‌توان نتیجه گرفت که نزدیکی اخیر در روابط ریاض و تهران، از جمله سفر «علی لاریجانی» مشاور امنیت ملی ایران به عربستان و دیدارهای قبلی وزیر دفاع عربستان سعودی در تهران، می‌تواند نشانه‌ای از همکاری فزاینده دو کشور در برابر تجاوزات آمریکا و رژیم صهیونیستی باشد.

به گزارش خبرنگار سیاست خارجی ایرنا، «مسعود پزشکیان» رئیس‌جمهور ایران در حالی روزهای ابتدایی مهرماه در نشست‌های مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک حاضر خواهد شد که مجموع تحولات یک سال گذشته این حضور را بسیار مهم ساخته است. ایران از مهرماه ۱۴۰۳ تا مهر سال جاری یکی از پرچالش‌ترین دوران ۲۰ سال اخیر خود با آمریکا و اروپا را گذرانده اما برآیند نتایج به دست آمده؛ تهران را با تمام آسیب‌هایی که متحمل شده، برنده این چالش‌ها نشان می‌دهد. سفر رئیس‌جمهور به نیویورک (با فرض پابیندی آمریکا به الزامات و قوانین بین‌الملل و صدور مجوزهای لازم) نیازمند هدف‌گذاری ملموس و درک اهمیت این نشست است تا از این رهگذر طرحی تازه برای عبور از ایستایی امروز انداخته شود. هشتادومین مجمع عمومی سازمان ملل متحد سه‌شنبه اول مهرماه (۲۳ سپتامبر) آغاز و دوشنبه ۷ مهر (۲۹ سپتامبر) به پایان خواهد رسید.

جهان در آستانه هشتادمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد

جهان سال ۲۰۲۵ با آنچه در سال ۲۰۲۴ تجربه کرد از منظر تداوم دو جنگ که یکی از آن‌ها، مدت‌هاست به نسل‌کشی عیان تبدیل شده است، تفاوت چندانی نکرده است. مردم اوکراین و روسیه همچنان در اثر حملات کشته می‌شوند و مردم غزه در یک تراژدی انسانی با گلوله یا قطعی غذا به قتل می‌رسند. گرچه حضور «دوئالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا در کاخ سفید یکی از تغییرات مهم در نظام تصمیم‌گیری بین‌الملل است اما این حضور به رغم تمام ادعاها و هیاهوهای پیش از پیروزی و پس از آن، از سوی ترامپ، نتوانست آتش هیچکدام از این جنگ‌ها را خاموش کند.

ترامپ روز پنجشنبه ۲۷ شهریور درحالی از رئیس‌جمهور روسیه برای پایان دادن به جنگ ابراز تأمیدی کرد که پیش از آن مدعی شده بود زبان قدرت را در مواجهه با روسیه می‌داند و با همین زبان می‌تواند به جنگ خاتمه دهد. ترامپ نه تنها نتوانست رقیب قدر آمریکا یعنی روسیه را متقاعد به پایان جنگ کند، بلکه در پایان دادن به جنگ‌طلبی‌های شریک خود در تل‌آویو هم ناکام ماند و «بنیامین نتانیاهو» که تنها به نسل‌کشی مردم غزه پایان نداد که به کشورهای همسایه از سوریه و لبنان تا ایران و قطر هم حمله نظامی کرد.

بر همین اساس کشورهای عضو سازمان ملل متحد این دو پرونده را در کنار دیگر موضوعات معمول جهان در دستور کار دارند. بسیاری از کشورهای جهان و حتی متحدان پیشین رژیم اسرائیل در یک سال گذشته در صف منتقدان و حتی معترضان تل‌آویو قرار گرفته‌اند و طی هفته‌ها و ماه‌های اخیر ایده دو دولتی و تشکیل دو دولت اسرائیلی و فلسطینی، فارغ از تمام پرسش‌های بی‌جواب درباره این ایده، در دستور کار شماری از کشورهای اروپایی و منطقه‌ای قرار دارد که می‌تواند موضوع بحث و بررسی در نشست‌های سازمان ملل باشد. این میان موضوع مهم دیگر ایران و تمام رویدادها و مباحث مرتبط و متعلق به ایران است؛ از پرونده و فعالیت‌های هسته‌ای و بازگشت تحریم‌های شورای امنیت در اثر فعال‌سازی مکانیسم پس‌گشت تا بمباران تأسیسات هسته‌ای از سوی آمریکا و رژیم صهیونیستی.

رئیس‌جمهور و هیات همراه وی در حالی هفته جاری راهی نیویورک خواهند شد که عصر جمعه ۲۸ شهریور شورای امنیت، پیش‌نویس قطعنامه کره جنوبی به‌عنوان رئیس دوره‌ای این شورا را درباره «تداوم لغو تحریم‌ها علیه ایران» برای جلوگیری از اعمال مجدد تحریم ها علیه ایران تصویب نکرد و به این ترتیب و در صورت عدم وقوع اتفاق و تصمیمی تازه، تحریم‌ها و قطعنامه‌های شورای امنیت علیه ایران باز خواهد گشت. شرایطی بغرنج که حضور هیات ایرانی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد را مهم‌تر از هر زمان دیگری نشان می‌دهد.

هدف راهبردی ایران در نیویورک

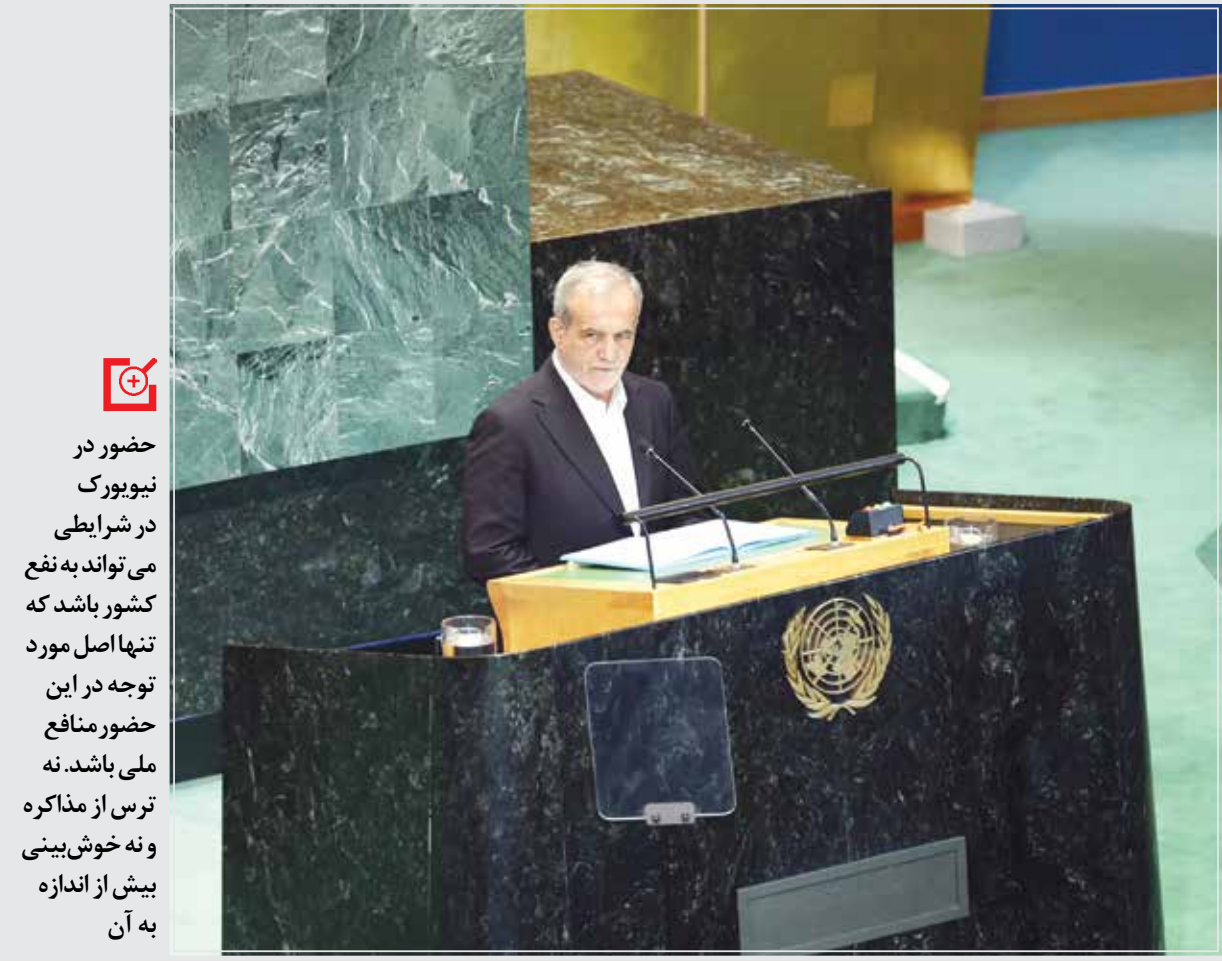
۱۹۳ کشور عضو سازمان ملل متحد هفته آینده با دستور کار و هدف مشخص در مجمع عمومی این سازمان گرد هم خواهند آمد و قاعدتا و قطعا دستور کار ویژه جمهوری اسلامی ایران هم حفظ منافع ملی بر مبنای واقعیات موجود خواهد بود. پیش از ارزیابی این دستور کارها باید تصویری از آنچه در حال حاضر تهران با آن درگیر است ترسیم شود. در حال حاضر ایران با چالش؛ بازگشت تحریم‌های شورای امنیت، تهدیدات رژیم اسرائیل و تنش‌های منطقه‌ای در نتیجه جنگ‌طلبی‌های رژیم اسرائیل روبروست.

در حال حاضر سه کشور اروپایی حاضر در برجام، با سواستفاده از ابزار حل اختلاف در

حضور مسعود پزشکیان در آمریکا می تواند معادلات تنش با غرب را تغییر دهد؟

دیپلماسی به وقت نیویورک

دومین سفر رئیس‌جمهور ایران به نیویورک، در حالی انجام می‌شود که ایران، منطقه و جهان با شرایط پیچیده‌ای مواجه است که آغاز بازگشت تحریم‌های شورای امنیت علیه ایران در پی سواستفاده اروپا، بر این پیچیدگی‌ها افزوده و کشمگری متفاوت در برابر آن را ضروری می‌سازد، فرصتی مهم و البته حساس تا از آخرین رمق باقی‌مانده برای دیپلماسی برای حراست از منافع ملی استفاده شود.

آن به عنوان طرح ارائه شده از سوی ایران به آمریکا نام برده می‌شود. چنین ابتکاری حتی اگر تاکنون وجود نداشته از این پس باید روی میز دیپلمات‌های ایران قرار گیرد. موضوعی که «کاظم غربی‌آبادی» معاون حقوقی و بین‌الملل وزیر امور خارجه هم به آن اشاره و تصریح کرده است که تعامل و دیپلماسی هیچ وقت بسته نیست و ظرف چند روز آینده باز هم ادامه پیدا خواهد کرد. واقعیت آن است که منطق قوی جمهوری اسلامی ایران در مواجهه با آمریکا و تروییکای اروپا برگ برنده تهران در هر گونه مذاکره خواهد بود. ایران همچنان به دیپلماسی منطقی و منطبق با واقعیات و دور از هرگونه زیاده‌خواهی و زورگویی اعتقاد دارد و در تازه‌ترین نشانه این اعتقاد قاهره مصر با آژانس بین‌المللی انرژی اتمی تفاهم ازسرگیری همکاری را امضا کرد. مجمع عمومی سازمان ملل، تریبون مناسبی برای تأکید بر این مهم خواهد بود که اعتقاد تهران به مسیر صلح‌آمیز حل و فصل چالش‌ها، جزئی از سیاست خارجی کشور است. این تأکید نه به معنای ضعف ایران در برابر غرب که در راستای ترجیح صلح در عین بهره‌مندی از توان جنگیدن است. توانی که تهران آن را در ۱۲ روز دفاع از تمامیت ارضی خود به خوبی نشان داد.

گفت‌وگوهای صریح و مستقیم با طرف‌های اروپایی گرچه مهم‌است به دلیل رویکرد اخیر آن‌ها در فعال‌سازی مکانیسم بازگشت تحریم‌ها نتیجه کوتاه مدتی نداشته باشد اما می‌تواند میزان جدیت آن‌ها در ارتباط با ایران نشان دهد. تأکید بر تعهد به نPT و شفافیت در برنامه هسته‌ای از سوی ایران و تدوین و ارائه چارچوب مشخص برای کاستن از تنش‌ها از سوی اروپا می‌تواند پلن قابل قبولی در نیویورک و آغاز پایان تهدیدات بازگشت تحریم‌ها یا دستکم تعلیق آن باشد.

گفت‌وگوهای صریح و مستقیم با طرف‌های اروپایی گرچه مهم‌است به دلیل رویکرد اخیر آن‌ها در فعال‌سازی مکانیسم بازگشت تحریم‌ها نتیجه کوتاه مدتی نداشته باشد اما می‌تواند میزان جدیت آن‌ها در ارتباط با ایران نشان دهد. تأکید بر تعهد به نPT و شفافیت در برنامه هسته‌ای از سوی ایران و تدوین و ارائه چارچوب مشخص برای کاستن از تنش‌ها از سوی اروپا می‌تواند پلن قابل قبولی در نیویورک و آغاز پایان تهدیدات بازگشت تحریم‌ها یا دستکم تعلیق آن باشد.

به ویژه آنکه سیدعباس عراقچی وزیر امور خارجه بامداد جمعه ۲۸ شهریور از ارائه چارچوب معقولی به اروپا سخن گفته است، چارچوبی که از دیدگاه «امانوئل ماکرون» رئیس‌جمهور فرانسه هم معقول بوده اما به دلیل کاملاً نامعقولی مورد تأیید قرار نگرفته است. این چارچوب معقول اگر از سوی اروپا فارغ از فشارهای سیاسی آمریکا و رژیم اسرائیل ارزیابی شود می‌تواند نتیجه متفاوت‌تری به بار آورد. این موضوع می‌تواند محور گفت‌وگوهای وزیر امور خارجه در دیدار به‌متیایان اروپایی باشد که «امیرسعيد ايرواني» سفير و نماینده ایران در سازمان ملل از برگزاری آن‌ها خبر داده است.

چرا حضور در نیویورک مهم است

مجمع عمومی سازمان ملل در تمام ۷۹ دوره گذشته خود، با توجه به شرایط جهان، از اهمیت خاصی برخوردار بوده است. اهمیتی که حضور مقامات عالی جهان از کشورهای مختلف با تمام اختلاف‌نظرها و حتی تنش‌های نظامی و سیاسی

خبر

بیانیه وزارت خارجه روسیه درباره نشست شورای امنیت پیرامون اسنپ‌بک

وزارت امور خارجه روسیه با تأکید براین‌که رأی‌گیری شورای امنیت درخصوص بازگرداندن تحریم‌های ایران هیچ ارتباطی با دیپلماسی ندارد، خواستار مقابله با دیکتاتوری و پوچ‌گرایی ظاهرا قانونی غرب و آمریکا در امور بین‌الملل شد.

به گزارش ایسنا، وزارت امور خارجه روسیه روز (شنبه) با انتشار بیانیه‌ای به رأی‌گیری شورای امنیت سازمان ملل در رابطه با لغو یا بازگرداندن تحریم‌ها علیه جمهوری اسلامی ایران واکنش نشان داد. در این بیانیه آمده است: شورای امنیت سازمان ملل روز جمعه ۱۹ سپتامبر به پیش‌نویس قطعنامه‌ای که توسط کره جنوبی، به عنوان رئیس شورای امنیت ارائه شده بود، رأی داد. این قطعنامه پس از درخواست ۲۸ اوت انگلیس، آلمان و فرانسه در مورد ادعای قصور قابل توجه ایران در انجام تعهداتش ذیل برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) ارائه شده بود. وزارت امورخارجه روسیه افزود: طرف روسی بارها به ماهیت تحریک‌آمیز و غیرقانونی اقدامات امضاکندندگان اروپایی برجام و ریاست شورای امنیت سازمان ملل، یعنی کره جنوبی که تحت نفوذ آن‌هاست، اشاره کرده است.

این اقدامات هیچ ارتباطی با دیپلماسی ندارد و صرفاً به تشدید بیشتر تنش‌ها پیرامون برنامه هسته‌ای ایران منجر می‌شود. ما تا آخرین لحظه، به تفصیل و با استدلالاتی قانع‌کننده توضیح دادیم که چرا درخواست اروپایی‌ها را نمی‌توان به عنوان ابلاغیه در چارچوب بند ۱۱ قطعنامه ۲۳۳۱ شورای امنیت سازمان ملل در نظر گرفت، قطعنامه‌ای که انگلیس و «شورهای اروپایی» بی‌شرمانه در تلاش برای دستکاری آن هستند.

در ادامه این بیانیه آمده است: بر این اساس، پیش‌نویسی که برای رأی‌گیری به شورای امنیت ارائه شده است، الزامات قطعنامه ۲۳۳۱ را برآورده نمی‌کند و از قبل، نمی‌تواند منجر به بازگرداندن تحریم‌های لغو شده قبلی سازمان ملل علیه ایران شود.

دستگاه دیپلماسی روسیه با اشاره به اینکه در جریان جلسه شورای امنیت سازمان ملل متحد در ۱۹ سپتامبر، مسکو به همراه چین، الجزایر و پاکستان قطعنامه حمایت خود را از ادامه لغو قطعنامه‌های تحریمی قبلی علیه ایران اعلام کرد، تصریح کرد: همان‌طور که قابل پیش‌بینی بود، این امر با مخالفت عاملان اروپایی بحران کنونی رو به وخامت بر سر برنامه هسته‌ای ایران و همچنین ایالات متحده مواجه شد که به‌طور مشترک فشار بی‌سابقه‌ای بر اعضای غیردائم شورای امنیت وارد و آنها را مجبور به رعایت موضع غیرقابل دفاع خود کردند. در نتیجه، کسانی که تسلیم باج‌گیری و تهدید شدند، نتوانستند ماهیت اعتراض خود را به محدودیت‌های منسوخ شده‌ای که قبل از لغو برجام وجود داشت، به درستی توضیح دهند.

این بیانیه می‌افزاید: رأی متمتع کره جنوبی به پیش‌نویس قطعنامه خود در این میان، قابل توجه است. ما این را به‌عنوان یک خودافشاگری و نشانه‌ای از این می‌دانیم که سؤال به خوبی از بی‌اعتباری قانونی ابتکار خود و همچنین غیرقابل دفاع بازگشت تحریم‌ها آگاه است. ظاهراً، ریاست جمهوری کره از پیامدهای بالقوه فاجعه‌بار کارزار سیاسی به راه افتاده علیه ایران آگاه است، کارزاری که همکاری سازنده بین تهران و آژانس بین‌المللی انرژی اتمی را تهدید می‌کند و رهبری ایران را به سمت اتخاذ اقدامات تلافی‌جویانه شدید سوق می‌دهد.

همچنین در این بیانیه تأکید شده است که نتایج رأی‌گیری در مورد قطعنامه کره جنوبی تنها نشان می‌دهد که این‌سند نتوانسته حمایتی کسب کند و از دستور کار خارج شده است.

به گفته وزارت امورخارجه روسیه، این واقعیت هیچ تعهدی را برای سایر کشورها برای بازگرداندن محدودیت‌های قبلی علیه ایران ایجاد نمی‌کند. «اسنپ‌بک» بدنام را نمی‌توان مؤثر دانست. ادعاهای متضاد غربی‌ها نیز به این معناست که این کشورها به شدت به دنبال مشروعبیت بخشیدن به نقض‌های قبلی و فاحش قطعنامه ۲۳۳۱ توسط خود و مطبع کردن بقیه جهان در برابر سیاست‌های تقابلی و اساساً ناقص خود هستند. بنابراین، می‌بایست قطعنامه با دیکتاتوری و پوچ‌گرایی به ظاهر قانونی آنها در امور بین‌الملل مقابله و تلاش‌های آنها را برای سواستفاده از اقتدار و اختیارات شورای امنیت سازمان ملل برای تسویه حساب سیاسی با تهران رد کرد.

در دنیای دیپلماسی هیچ چیز قطعی نیست

فرصت نهایی برای تعویق مکانیسم ماشه

نرژ در گفتگو با فرارو به بررسی این موضوع پرداخته است:
عبدالرضا فرجی راد به فرارو گفت: «با توجه به این که هنوز یک هفته فرصت داریم تا روی مسئله مکانیسم ماشه کار کنیم، هنوز نمی توان در این باره با قطعیت صحبت کرد. لایه لی سخنان اخیر امانوئل مکرون نیز، اینطور استنباط می شد که وزیر خارجه به نوعی، صحبت کرد که حداقل بخشی از این صحبت ها مورد رضایت طرف غربی بوده و بخشی دیگر نیز باید به گونه ای مورد بررسی قرار گیرد که مورد قبول طرفین باشد. با توجه به این که فرصت سفر رئیس جمهور به نیویورک طی روزهای آتی را داریم و قرار است که رئیس جمهور با برخی از رهبران اروپایی ملاقات کند، بنابراین هنوز درجه ها به طور کامل بسته نشده است.»

افزود: «مسئله ملاقات آقایان ویتکاف و عراقچی نیز توسط برخی رسانه ها منتشر شده است که بر اساس این ادعا، بعد از مکالمه تلفنی رخ داده است. بنابراین باید این احتمال را جدی گرفت که در روزها و لحظه های آخر بتوان به نوعی توافق رسید. بر اساس اخبار اعلامی درباره سفر آقای عراقچی به نیویورک، قرار است ایشان با رهبران اروپایی ملاقات کند و این به این معناست که اختیاراتی نسبی به رئیس جمهور داده می شود که بتواند پشت میز مذاکرات، بده بستان هایی انجام دهد. درواقع بیش از آن چه در مذاکرات آقای عراقچی با سه کشور اروپایی و خانم کلاش مطرح شده است. بنابراین با توجه به این

مثبت باشد یا می تواند بدون هیچ نتیجه ای باشد. بنابراین باید این نکته را در نظر داشته باشیم که با توجه به این ملاقات ها، شاید مکانیسم ماشه برای ۶ ماه به تعویق بیفتد. می توان اینطور گفت که فعلا همه چیز به وقایعی بستگی دارد که در نیویورک انجام می شود.»